

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΔΣ07227032024

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Ε.Δ.Ε.
της 27^{ης} Μαρτίου 2024

Στην Αθήνα σήμερα, 27 Μαρτίου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 12:00, συνήλθε σε συνεδρίαση, δια ζώσης και με τηλεδιάσκεψη (μεικτή), σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 5043/2023 (Α' 91), το Διοικητικό Συμβούλιο της Κ.Ε.Δ.Ε., ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, κ. Λάζαρου Κυρίζογλου, Δημάρχου Αμπελοκήπων-Μενεμένης και υπό την προεδρία του.

Κατά τη συνεδρίαση παρέστησαν οι Δήμαρχοι: Αλεξόπουλος Γρηγόρης Δυτικής Αχαΐας, Αμπατζόγλου Θεόδωρος Αμαρουσίου, Αναστασιάδης Φίλιππος Παγγαίου, Αποστολόπουλος Ηλίας Παπάγου-Χολαργού, Γκουντάρας Αντώνιος Αγιάς, Δανιηλίδης Συμεών Νεάπολης-Συκεών, Δούκας Χάρης Αθηναίων, Καστρινός Αλέξιος Πηνειού, Καφατσάκη-Βλάχου Σταματία Ζωγράφου, Κούλης Ευσάθιος Γορτυνίας, Κωνσταντέλλος Γρηγόριος Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης, Μαμάκος Αθανάσιος Λαρισαίων, Μπέγκας Θωμάς Ιωαννιτών, Παπαναστασίου Γεώργιος Αγρινίου, Πελετίδης Κωνσταντίνος Πατρέων, Ραβιόλος Ελευθέριος Καρύστου, Τσακίρης Παντελεήμων Ωραιοκάστρου, Τσιάκος Βασίλειος Καρδίτσας και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι: Γιαλιτάκης Νικόλαος Ηρακλείου, Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος Αθηναίων, Καραμαλάκης Μιχαήλ Ηρακλείου, Καταβούτας Γεώργιος Τρικκαίων, Καφαντάρης Δημήτριος Πύλου-Νέστορος, Μουράτογλου Ιωάννης Έδεσσας, Μπαρμπάκος Ευάγγελος Καλλιθέας, Μπίρμπας Δημήτριος Αιγάλεω, Τεντόμας Χρήστος Αθηναίων, Τζιαχρήστας Δημήτριος Δομοκού, Τσιαντής Δημήτριος Λίμνης Πλαστήρα, Υδραίου Μερόπη-Σπυριδούλα Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων.

Κατά τη συζήτηση του δεύτερου θέματος αποχώρησε το μέλος του Δ.Σ. Πελετίδης Κωνσταντίνος – Δήμαρχος Πατρέων.

Στη συνεδρίαση, επίσης, παρευρίσκεται η κα Θ. Αλεξίου, Προϊσταμένη Νομικής Υπηρεσίας ΚΕΔΕ.

Αφού διαπιστώθηκε η απαρτία του Σώματος και γενομένης συζητήσεως, πάρθηκε η παρακάτω απόφαση:

Απόφαση 72^η

ΘΕΜΑ: Πρόταση Μεταρρύθμισης της Δημόσιας Πολιτικής Ύδρευσης και Αποχέτευσης με παρόχους των υπηρεσιών τις ΔΕΥΑ και τους Δήμους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ, έχοντας υπόψη τη μελέτη που εκπονήθηκε από κοινή επιστημονική ομάδα ΚΕΔΕ – ΕΔΕΥΑ – ΕΕΤΑΑ, σε συστηματική διαβούλευση με τον Πρόεδρο της Επιτροπής Περιβάλλοντος της ΚΕΔΕ και τον Πρόεδρο της ΕΔΕΥΑ, με τίτλο «**ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ με παρόχους των υπηρεσιών τις ΔΕΥΑ και τους Δήμους**» και αφού άκουσε εισήγηση από τους κ.κ. Λ. Κυρίζογλου –

Πρόεδρο της ΚΕΔΕ, Γ. Παπαναστασίου – Β΄ Αντιπρόεδρο της ΚΕΔΕ, Γ. Μαρινάκη – Πρόεδρο ΕΔΕΥΑ και Π. Μαϊστρο – Επιστημονικό Σύμβουλο της ΚΕΔΕ,

Αποφασίζει ομόφωνα

1. Συμφωνεί με την ανάγκη διοικητικής μεταρρύθμισης του συστήματος των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που παρέχουν υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης (ΔΕΥΑ και Δήμων), αλλά εκτιμά ότι αυτή πρέπει να έχει “ολιστικό” χαρακτήρα, δηλαδή να αφορά συνολικά τη δημόσια πολιτική ύδρευσης και αποχέτευσης σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, να οδηγεί στην Ψηφιακή Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση αυτής της δημόσιας πολιτικής, να τη συνδέει με τη δημόσια πολιτική άρδευσης και να την εντάσσει στην ευρύτερη δημόσια πολιτική διαχείρισης του υδάτινου δυναμικού.
2. Εκτιμά ότι η μεταρρύθμιση είναι αναγκαίο να στηρίζεται στις αρχές της «εταιρικής σχέσης», της «επικουρικότητας» και της «εγγύτητας στους πολίτες» και ότι πρέπει να διατηρηθούν οι ΔΕΥΑ και οι υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης των Δήμων, διότι η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους αποτελεί τοπική υπόθεση. Επίσης, εκτιμά ότι οι «οικονομίες κλίμακας» πρέπει να επιδιωχθούν με την αξιοποίηση των θεσμών διαδημοτικής συνεργασίας (κοινές υπηρεσίες, συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας).

Κατά συνέπεια, προτείνει να αντιμετωπιστούν οι εγγενείς αδυναμίες των μικρών ΔΕΥΑ και των Δήμων που έχουν δημοτική υπηρεσία ύδρευσης και αποχέτευσης, με τη νομοθέτηση της διαδημοτικής συνεργασίας στο νομαρχιακό επίπεδο με Κοινή Υπηρεσία και στο περιφερειακό επίπεδο με Διαδημοτική Επιτροπή Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔιαΔΕΥΑ).
3. Θεωρεί ότι το κλειδί για την επιτυχία της Μεταρρύθμισης είναι ένα τριετές Πρόγραμμα Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης που αποτελείται από δύο Φάσεις, τη Φάση Α΄ – Προπαρασκευής και τη Φάση Β΄ – Εφαρμογής. Το Πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αποτελεί ξεχωριστό Κεφάλαιο του Σχεδίου Νόμου της Μεταρρύθμισης και η Φάση Προπαρασκευής να προηγείται της εφαρμογής των νομοθετικών ρυθμίσεων, ώστε οι ρυθμίσεις αυτές να μην βασίζονται σε “υποθέσεις εργασίας”, αλλά να διασφαλίζουν την αντιμετώπιση των πραγματικών προβλημάτων και την επίτευξη συγκεκριμένων ρεαλιστικών στόχων.
4. Προτείνει το τριετές Πρόγραμμα Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:
  - 4.1. Αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης, διάγνωση των αναγκών και αποτίμηση της διαχειριστικής ικανότητας των φορέων ανά Περιφερειακή Ενότητα.
  - 4.2. Κάλυψη των αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό:
    - Εξαίρεση των ΔΕΥΑ από τον περιορισμό των προσλήψεων (δεδομένου ότι καλύπτουν ανταποδοτικές υπηρεσίες).
    - Τριετές πρόγραμμα με την αναγκαία στελέχωση των ΔΕΥΑ και των Κοινών Υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο τις σημερινές ανάγκες αλλά και τις προγραμματιζόμενες συνταξιοδοτήσεις της επόμενης πενταετίας. Θέσπιση διαπιστωτικής πράξης για τη στελέχωση κάθε Κοινής Υπηρεσίας.

- Χρηματοδότηση των λειτουργικών δαπανών των διαδημοτικών δομών και λειτουργιών, για την παρεχόμενη σε ΔΕΥΑ και Δήμους υποστήριξη, από Ειδικό Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ 2021–2027 (με χρηματοδότηση κυρίως από τα Προγράμματα Τεχνικής Βοήθειας).
- Υποστήριξη των ΔΕΥΑ, των Δήμων και των διαδημοτικών δομών για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητάς τους.

4.3. Αντιμετώπιση του ενεργειακού προβλήματος:

- Εφαρμογή ειδικού τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας με βάση τα βιομηχανικά χαρακτηριστικά των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης (γεωτρήσεις, αντλιοστάσια, εγκαταστάσεις αφαλάτωσης και επεξεργασίας υγρών αποβλήτων).
- Πρόγραμμα δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας και αξιοποίηση των ΑΠΕ με εξειδίκευση του Προγράμματος «Απόλλων» στον τομέα των παρόχων υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης.

4.4. Ψηφιακή αποτύπωση των δικτύων:

- Πρόγραμμα ψηφιακής αποτύπωσης των υποδομών (πηγών υδροδότησης, δικτύων, ΕΕΛ κλπ) και Πρόγραμμα αντιμετώπισης των διαρροών των δικτύων.

4.5. Βελτίωση της εισπραξιμότητας:

- Σχέδιο Δράσης για την είσπραξη των οφειλών και την εφαρμογή της τιμολογιακής πολιτικής και συνεργασία με την ΑΑΔΕ.
- Μείωση του ΦΠΑ σε όλες τις υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης.

4.6. Εθνικό Επενδυτικό Πρόγραμμα για το πόσιμο νερό και τα λύματα:

- Ένταξη των προγραμμάτων που εκπονούνται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο σε ένα Εθνικό Επενδυτικό Πρόγραμμα.

4.7. Πρόγραμμα Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης:

- Προγραμματική Σύμβαση των αρμόδιων Υπουργείων με την ΡΑΑΕΥ, την ΚΕΔΕ και την ΕΔΕΥΑ για τη Διακυβέρνηση της Μεταρρύθμισης.
- Διασφάλιση της χρηματοδότησης των επενδυτικών και των λειτουργικών δαπανών της Μεταρρύθμισης.
- Ειδικές ρυθμίσεις για τις τρεις Νησιωτικές Περιφέρειες και για τους Νησιωτικούς Δήμους των Ηπειρωτικών Περιφερειών και της Περιφέρειας Κρήτης, καθώς και για τα ειδικά ζητήματα που συνδέονται με τα ποιοτικά στοιχεία, τις ιδιαιτερότητες και την ανομοιογένεια των ΔΕΥΑ.
- Ψηφιοποίηση των παρόχων υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης και δημιουργία ενός ΟΠΣ Ψηφιακής Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης.
- Διεύρυνση του ρόλου της ΕΔΕΥΑ, βελτίωση της διοικητικής ικανότητάς της στην υποστήριξη των ΔΕΥΑ και αναβάθμιση των πληροφοριακών συστημάτων της.

5. Για τη Χρηματοδότηση της Μεταρρύθμισης προτείνει να αξιοποιηθούν:
- οι ίδιοι πόροι των παρόχων υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης για την κάλυψη των δαπανών του νέου προσωπικού των ΔΕΥΑ (δεδομένου ότι αφορούν ανταποδοτικές υπηρεσίες),
  - τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021–2027 και ιδίως το Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια & υποστήριξη Δικαιούχων», η Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή», τα Περιφερειακά Προγράμματα και το Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός», για τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης.
  - Η χρηματοδότηση των ΔΕΥΑ (για την κάλυψη κυρίως του πρόσθετου ενεργειακού κόστους εξαιτίας της ενεργειακής κρίσης), σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
6. Για τη Διακυβέρνηση της Μεταρρύθμισης, δηλαδή τον σχεδιασμό και τη διοίκηση της εφαρμογής της, περιλαμβανομένης της εκπόνησης και εφαρμογής του τριετούς Προγράμματος Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης, προτείνει την υπογραφή Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ της Προεδρίας της Κυβέρνησης, του ΥΠΕΝ, του ΥΠΕΣ, του ΥΠΕΘΟ, του ΥΠΥΓ, της ΡΑΑΕΥ, της ΚΕΔΕ και της ΕΔΕΥΑ.
7. Για τη διασφάλιση της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης προτείνει τα ακόλουθα:

Σε εθνικό επίπεδο:

- Επανασυστήνεται το Εθνικό Συμβούλιο Υδάτων με τη συμμετοχή εκπροσώπων της ΕΝΠΕ, της ΚΕΔΕ, της ΕΔΕΥΑ, της ΕΥΔΑΠ, της ΕΥΑΘ και των κοινωνικών εταίρων, με γνωμοδοτικό ρόλο, ανάλογο του ρόλου της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Υδάτων.
- Κατά την εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ύδατα διατυπώνουν γνώμη τα Συμβούλια Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (ΣΥΑΔ).
- Ενισχύονται οι αρμόδιοι φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και ιδίως οι σχετικές υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και βελτιώνονται οι διαδικασίες συντονισμού μεταξύ των Διαχειριστικών Αρχών και του ΥΠΕΝ και η διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων που διαχειρίζονται οι συναρμόδιοι φορείς.

Σε περιφερειακό επίπεδο

- Ενισχύονται με προσωπικό, μέσα και πόρους οι Διευθύνσεις Ύδατος των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.
- Συγκροτείται Διαδημοτική Επιτροπή Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔιαΔΕΥΑ) στο επίπεδο της περιφέρειας (ή του υδατικού διαμερίσματος), ως συλλογικό όργανο των ΔΕΥΑ και των Δήμων της περιφέρειας.

Σε δημοτικό / τοπικό επίπεδο

- Οι ΔΕΥΑ λειτουργούν σύμφωνα με το Ν.1069/1980, όπως ισχύει.
- Συγκροτείται στο επίπεδο της Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ) διαδημοτική Κοινή Υπηρεσία στη μεγαλύτερη ΔΕΥΑ της ΠΕ και σε μεγάλες σε έκταση ΠΕ και στη δεύτερη μεγαλύτερη ΔΕΥΑ της ΠΕ, ως Αυτοτελής Υπηρεσία στον ΟΕΥ της ΔΕΥΑ. Οι λοιπές ΔΕΥΑ και οι Δήμοι της ΠΕ υπογράφουν με την Κοινή

Υπηρεσία Σύμβαση Διαδημοτικής Συνεργασίας. Στην περίπτωση που σε μια ΠΕ δεν υπάρχει ΔΕΥΑ, η Κοινή Υπηρεσία συγκροτείται στον Δήμο της πρωτεύουσας της ΠΕ. Η Κοινή Υπηρεσία θα παρέχει διοικητική, τεχνική και συμβουλευτική υποστήριξη στις ΔΕΥΑ και τους Δήμους.

- Οι Δήμοι που δεν έχουν συστήσει ΔΕΥΑ συνεχίζουν να παρέχουν υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (Κ.Δ.Κ.).
8. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί πολύ θετική την απόφαση της Κυβέρνησης να χρηματοδοτήσει με το ποσό των 250 εκατ. € τις ΔΕΥΑ για να καλύψουν κυρίως το πρόσθετο ενεργειακό κόστος, αλλά προτείνει η χρηματοδότηση αυτή να έχει τον χαρακτήρα της επιχορήγησης και όχι της δανειοδότησης, έστω και μακροπρόθεσμης, των Δήμων.

Από τα ανωτέρω προτεινόμενα, μπορούν να εφαρμοστούν αμέσως οι ακόλουθες δράσεις:

- Η αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης, η διάγνωση των αναγκών και μια πρώτη αποτίμηση, ανά Περιφερειακή Ενότητα, της διαχειριστικής ικανότητας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος.
- Η συνεργασία ΥΠΕΝ–ΡΑΑΕΥ–ΚΕΔΕ–ΕΔΕΥΑ για την παροχή οδηγιών προς τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος και η υποστήριξη της εφαρμογής της ισχύουσας μεθόδου κοστολόγησης και τιμολόγησης των υπηρεσιών τους. (Εκκρεμεί μόνον η έκδοση σχετικής ΚΥΑ).
- Η δημιουργία πλατφόρμας συνεργασίας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος με την ΑΑΔΕ για την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών, κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.
- Η έγκριση των εκκρεμών αιτημάτων των παρόχων υπηρεσιών ύδατος που αφορούν την πρόσληψη προσωπικού, στο πλαίσιο του ετήσιου σχετικού προγραμματισμού 2024 του ΥΠΕΣ, καθώς και η εξαίρεση των ΔΕΥΑ από τον περιορισμό των προσλήψεων (δεδομένου ότι καλύπτουν ανταποδοτικές υπηρεσίες).
- Η εκπόνηση του Οδικού Χάρτη του Προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας του ΕΣΠΑ 2021–2027, για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος.
- Η άμεση εξειδίκευση του Προγράμματος «Απόλλων» όσον αφορά τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, περιλαμβανομένου Οδηγού Χάρτη.
- Η εφαρμογή ειδικού τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας με βάση τα βιομηχανικά χαρακτηριστικά των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης.
- Η εκπόνηση Εθνικού Επενδυτικού Προγράμματος για το πόσιμο νερό και τα λύματα.
- Η εκπόνηση Προγράμματος ψηφιακής αποτύπωσης των υποδομών (πηγών υδροδότησης, δικτύων, ΕΕΛ κλπ).
- Η χρηματοδότηση των ΔΕΥΑ (για την κάλυψη κυρίως του πρόσθετου ενεργειακού κόστους εξαιτίας της ενεργειακής κρίσης), σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

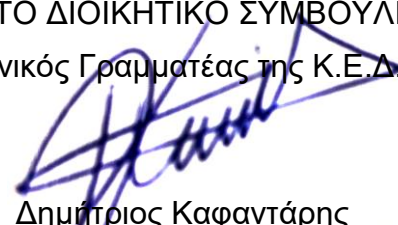
Τέλος, το Διοικητικό Συμβούλιο εξουσιοδοτεί τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ να παρουσιάσει την ανωτέρω Πρόταση Μεταρρύθμισης στους αρμόδιους Υπουργούς και στον Πρωθυπουργό και συγκροτεί ομάδα τεχνικής υποστήριξης αποτελούμενης από τους:

- **Γεώργιο Παπαναστασίου** – Β΄ Αντιπρόεδρο ΚΕΔΕ-Δήμαρχο Αγρινίου
- **Παναγιώτη Μαΐστρο** – Επιστημονικό Σύμβουλο ΚΕΔΕ
- **Ιωάννη Γούπιο** – Διευθυντή Οικονομικής Ανάπτυξης, Οργάνωσης και Περιβάλλοντος Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.
- **Όλγα Κοτσελίδου** – Γενική Διευθύντρια ΕΔΕΥΑ.

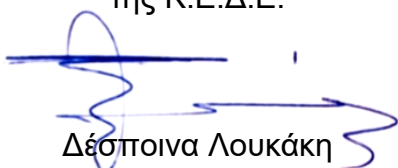
Στην Απόφαση του Δ.Σ. της ΚΕΔΕ επισυνάπτεται η Επιτελική Σύνοψη της Πρότασης Μεταρρύθμισης, η δε αναλυτική Πρόταση αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΚΕΔΕ.

.....

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Ο Γενικός Γραμματέας της Κ.Ε.Δ.Ε.

Δημήτριος Καφαντάρης
Δημοτικός Σύμβουλος Πύλου-Νέστορος

Η Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια
της Κ.Ε.Δ.Ε.

Δέσποινα Λουκάκη